

Tuusula

Talousarvio 2019

Valmistelu ja aikataulut

Konsernijaosto

23.4.2018

Talousarvion 2019 lähetekeskustelu

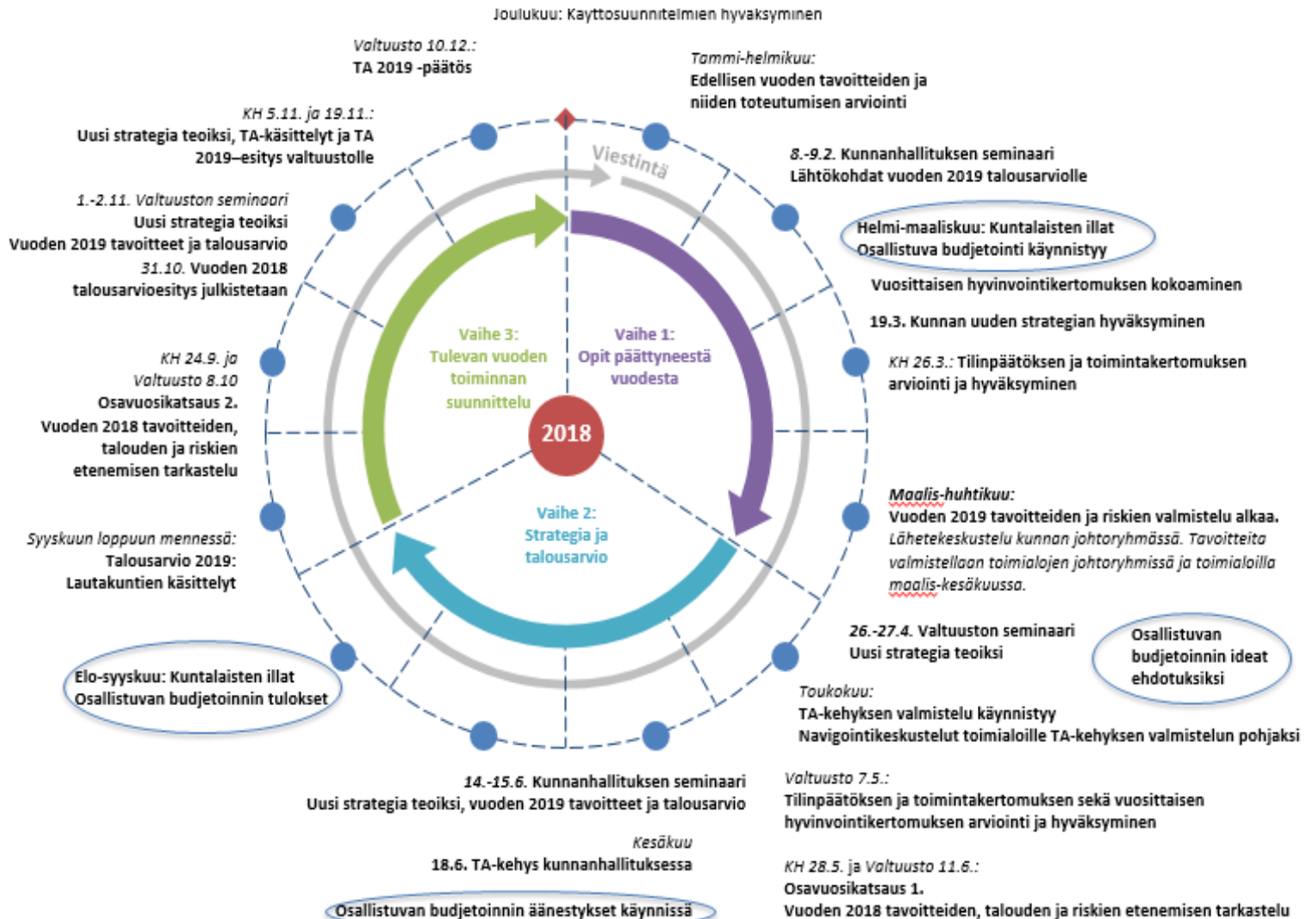
Lähtökohtana uuden kuntastrategian päämäärät

1. Sujuva 2. Hyvinvoiva 3. Vireä

Keskeisiä Tuusulan talouden kysymyksiä pohdittavaksi

- Uusi kunta ja Kuuden sote. Perustana kuntakohtaiset budjetit. Muutosrajoitin - Sote menojen kasvu?
- Uudistuminen, innovaatiot ja tuottavuus – toimintamenojen kasvu %?
- Investointien taso?
- Velkaantuminen – velan kasvuvauhti? Velkakatto?
- Tulorahoitus – reilusti ylijäämäinen käyttötalous?
- Verotuksen taso – ennallaan?
- Muuta?

Strategian, talouden ja riskienhallinnan vuosikello 2018

Talousarvio 2019

Valmistelu ja aikataulut

	Aikataulu
Arvioidaan 1-3/2018 vs. 2017 tulo- ja menokehitystä toimialoittain	Viim. 27.4.
Verotulo- ja valtionosuusennuste vuodelle 2018	25.4.
Alustavat investoinnit kehystä varten	11.5.
Osavuositiedot pohjatiedoksi kehykseen	11.5.
Alustavat vuositavoitteet vuodelle 2018	11.5.
Investointien painopisteet, johtoryhmä	15.5.
Toimialakohtaiset talousarviokehysneuvottelut	14.-17.5.
Alustava toimialakohtainen kehys valmistuu	24.5.
Kehyksen käsittely johtoryhmässä	22.5.?
Konsernijaosto arvioi kehystä ja vuositavoitteita	28.5.
Johtoryhmän suunnittelupäivä; vuositavoitteet, kehys, investoinnit	xx.5.
Kunnanhallituksen seminaari	14.-15.6.
Kunnanhallituksen päätös TA kehyksestä	18.6.

Tuusula

Taustamateriaali

Tilinpäätös 2017

Kokonaistalouden toteutuminen

Tilikauden ylijäämä oli 4,6 milj. euroa

- Tulokseen vaikuttivat positiivisesti erityisesti
  - Toimintamenojen 3,9 milj. euroa alitus sosiaali- ja terveystoimessa
  - Muiden toimialojen 1,6 milj. euron toimintamenojen alitukset
  - Verotulojen 1,6 milj. euroa ennakoitua suurempi kertymä
  - Poistojen alittuminen 0,5 milj. euroa
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot 7,9 milj. euroa
  - Tontit 6,7 milj. euroa, osakkeet 1,2 milj. euroa

Kunnan korolliset lainat olivat 78,9 milj. euroa

- Tulorahoitus kehitys ennakoitua paremmin
- Investointeja toteutui 36,5 milj. euroa
  - Maa- ja vesialueiden osuus 9,3 milj. euroa

Tuloslaskelma, yhteenveto

1000 €	TP2016	E 2017 OVK 2	TP 2017	E2017 ja TP 2017 muutos-%
Myyntivoitot	7 114	8 478	7 905	- 7,2
Toimintatulot	66 440	63 489	62 641	- 1,4
Toimintamenot	- 257 137	- 260 003	- 254 475	- 2,2
Toimintakate	- 183 387	-188 036	-182 667	- 2,9
Verotulot	176 514	176 328	177 954	+ 0,9
Valtionosuudet	23 061	23 248	23 327	+ 0,3
Vuosikate	16 538	11 674	18 927	
Tilikauden yli-/alijäämä	3 764	- 1 942	4 604	

Luvuissa mukana peruskunta ml. vesilaitos ilman konserni - ja osakkuusyhtiöitä sekä yhteisyhteisöjä.
Toimintatuloissa ja -menoissa mukana sisäiset erät. Laskelma ei sisällä kunnan ja vesilaitoksen välisiä eliminointi- ja oikaisukirjauksia

Toimintatulot ja –menot 2017

Toteuma vs. talousarvio

- **Yleisjohto- ja konsernipalvelut**

- **Toimintakate + 0,6 M€**

- Toimintakulut alittivat talousarvion 0,8 M€ ja toimintatuotot alittuivat 0,2 M€ Suurimmat toimintamenojen alitukset

- Ruokapalveluissa 0,5 M€; säästöt henkilöstömenoissa 0,27 M€ ja raaka-aineissa 0,21 M€
    - Hallinnon tulosalueilla 0,4 M€; säästöt eläkemenoperusteisissa maksuissa 0,2 M€
    - Keski-Uudenmaan ympäristökeskus 0,2 M€ (toimintakate +/- 0)

Toimintatulot ja –menot 2017

Toteuma vs. muutettu talousarvio

- **Sosiaali- ja terveystoimi**

- **Toimintakate + 3,7 M€**

- Toimintamenot alittivat MTA:n 3,9 M€. Toimintatuotot alittuivat 0,2 M€.
  - Sosiaalipalveluissa toimintakulut alittuivat 0,3 M€; syynä toimeentulotuen ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoitua pienempi toteuma
  - Terveyspalveluissa menoalitus 1,0 M€; säästöt henkilöstömenoissa, asiakaspalvelujen ostoissa/Kela-kriteerit sekä lääkkeissä
  - Sairaalapalveluissa toimintamenot alittuivat 1,6 M€ lähinnä HUS:n tilivuoden 2017 ylijäämän palautusten ansiosta. Palautukset yhteensä 1,9 M€, lisäksi kalliin hoidon tasauksesta hyvitystä 0,2 M€
  - Vanhus- ja vammaispalveluissa toimintamenot alittuivat 0,7 M€; ennakoitua pienempi asiakasmäärä vanhusten palvelusasumisessa ja kehitysvammaisten päivätoiminnassa sekä ympärivuorokautisessa asumisessa
  - Kehittämis- ja hallintopalvelujen toimintamenot alittuivat 0,3 M€; ICT-käyttökulut olivat ennakoitua alhaisemmat ja ICT-hankkeita viivästyi osin. Myös väistötilakustannuksia jäi syntyemättä Etelä-Tuusulan sote-aseman remontin siirtymisen vuoksi.

Toimintatulot ja –menot 2017

Toteuma vs. muutettu talousarvio

- **Kasvatus- ja sivistystoimi**

- **Toimintakate + 0,2 M€**

- Henkilöstökulut ylittyivät 0,2 M€
- Avustukset alittuivat 0,4 M€, lasten hoidon tuet budjetoitu yläkanttiin (esim. kotihoidon tuki)

- **Kuntakehitys ja tekniikka**

- **Toimintakate + 0,7 M€**

- Toimintamenot alittivat talousarvion 0,7 M€.

- Merkittävin säästö (0,4 M€), saavutettiin joukkoliikenteen hankinnassa.
- Säästöä syntyi myös henkilöstökuluissa (0,3 M€), asiantuntijapalveluissa (0,3 M€)
- Yhdyskuntatekniikan kunnossapitopalveluiden kustannukset ylittyivät 0,4 M€

Verotulot 2017

Tuusulan verotulojen kehitys, milj. euroa

1000 euroa	2014	muutos %	2015	muutos %	2016	muutos %	2017	muutos %
Kunnallisvero	153 554	1,0	155 825	1,5	161 188	3,4	159 903	-0,8
Yhteisövero	6 417	5,4	7 300	13,8	6 531	-10,5	7 652	17,2
Kiinteistövero	7 347	9,7	8 318	13,2	8 700	4,6	9 985	14,8
Yhteensä	167 318	1,6	171 443	2,5	176 419	2,9	177 540	0,6

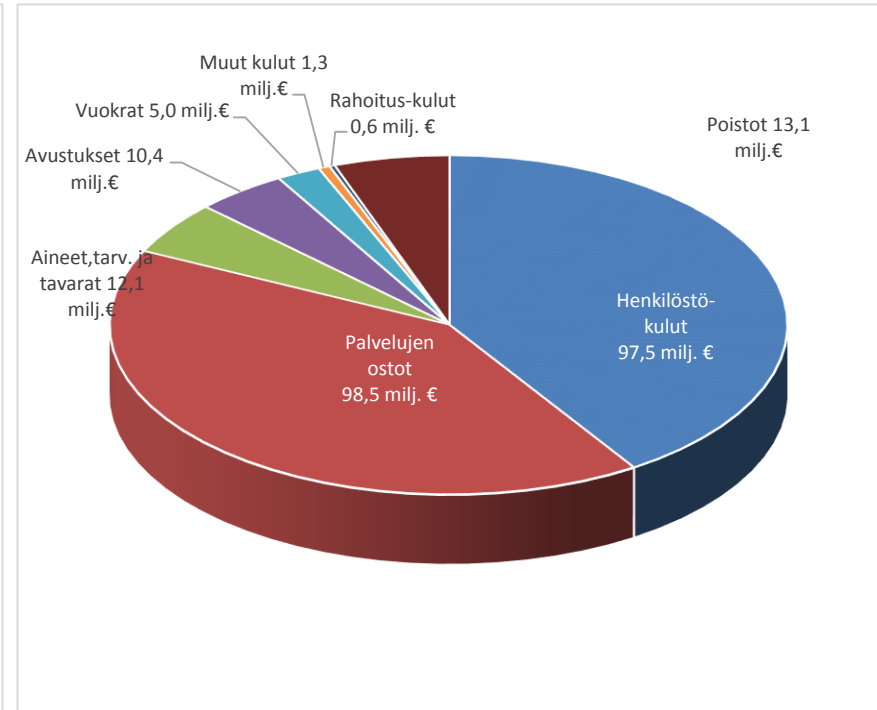
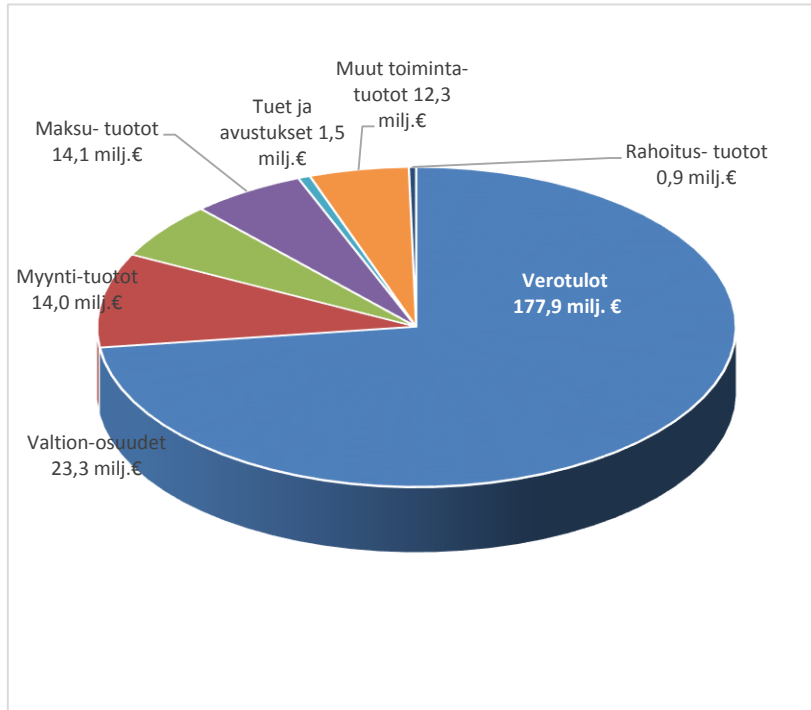
Verotulot olivat yhteensä 176,4 M€

- Verotulot toteutuivat 0,9 M€ (0,6 %) edellisvuotta korkeampina. Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitu määrä ylittyi lähes 2,1 M€.

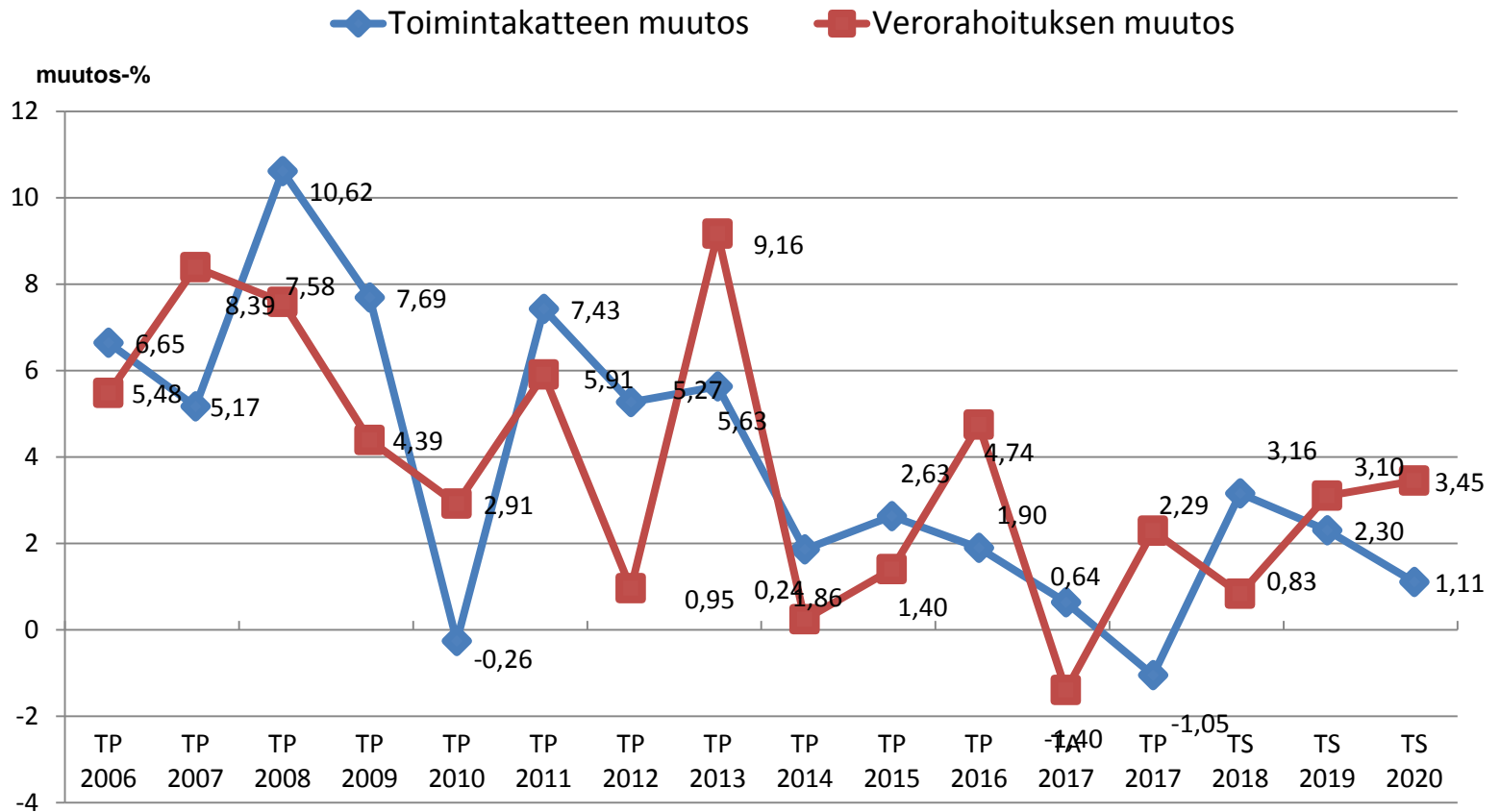
Valtionosuudet, 23,3 M€

- Toteutuivat 0,2 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kunnille negatiivisten veroperustemuutosten vaikutusta kompensoitiin lisäämällä valtionosuuksia.

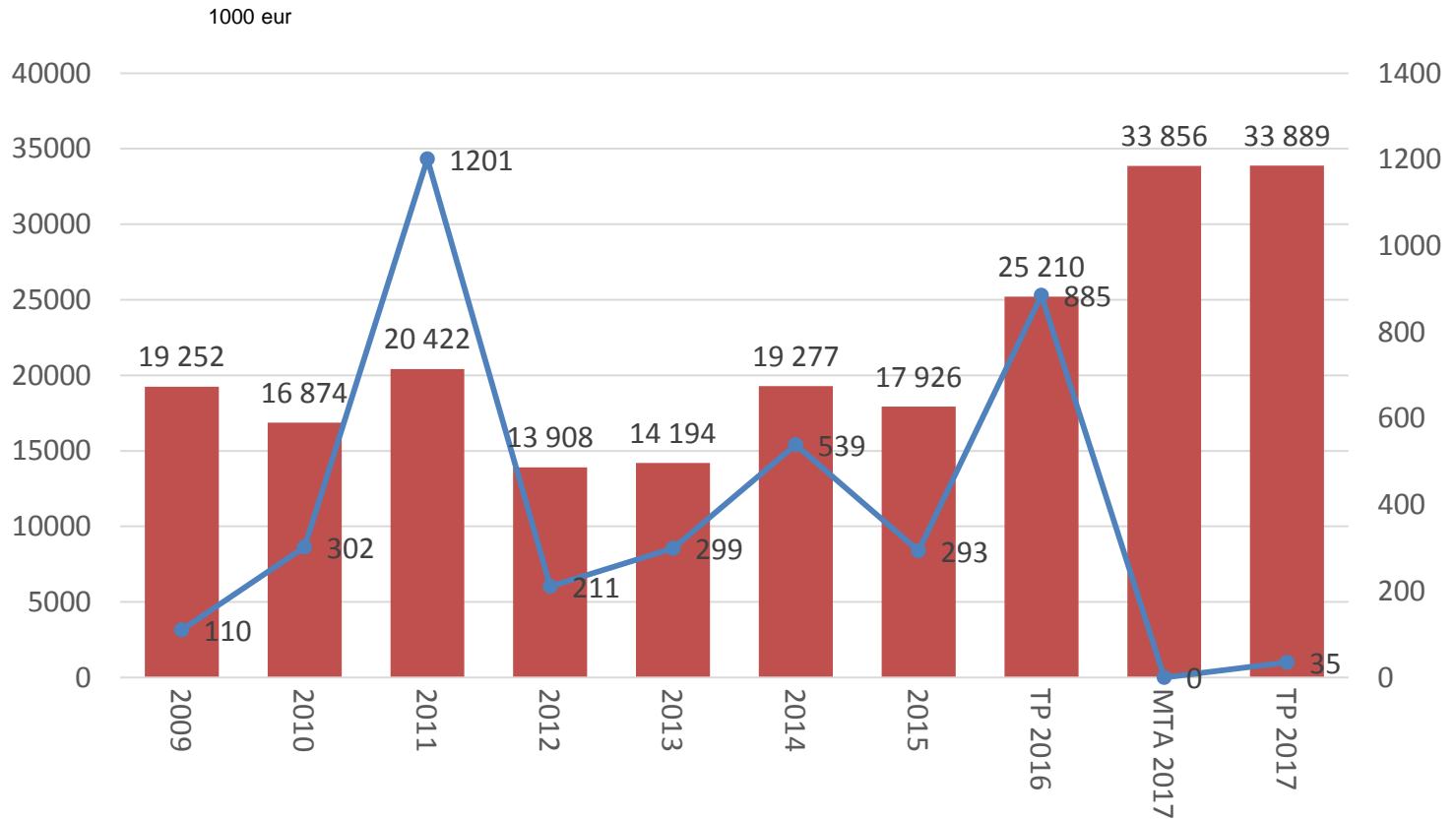
Toimintatulot ja -menot

Toimintakatteen ja verorahoituksen muutos

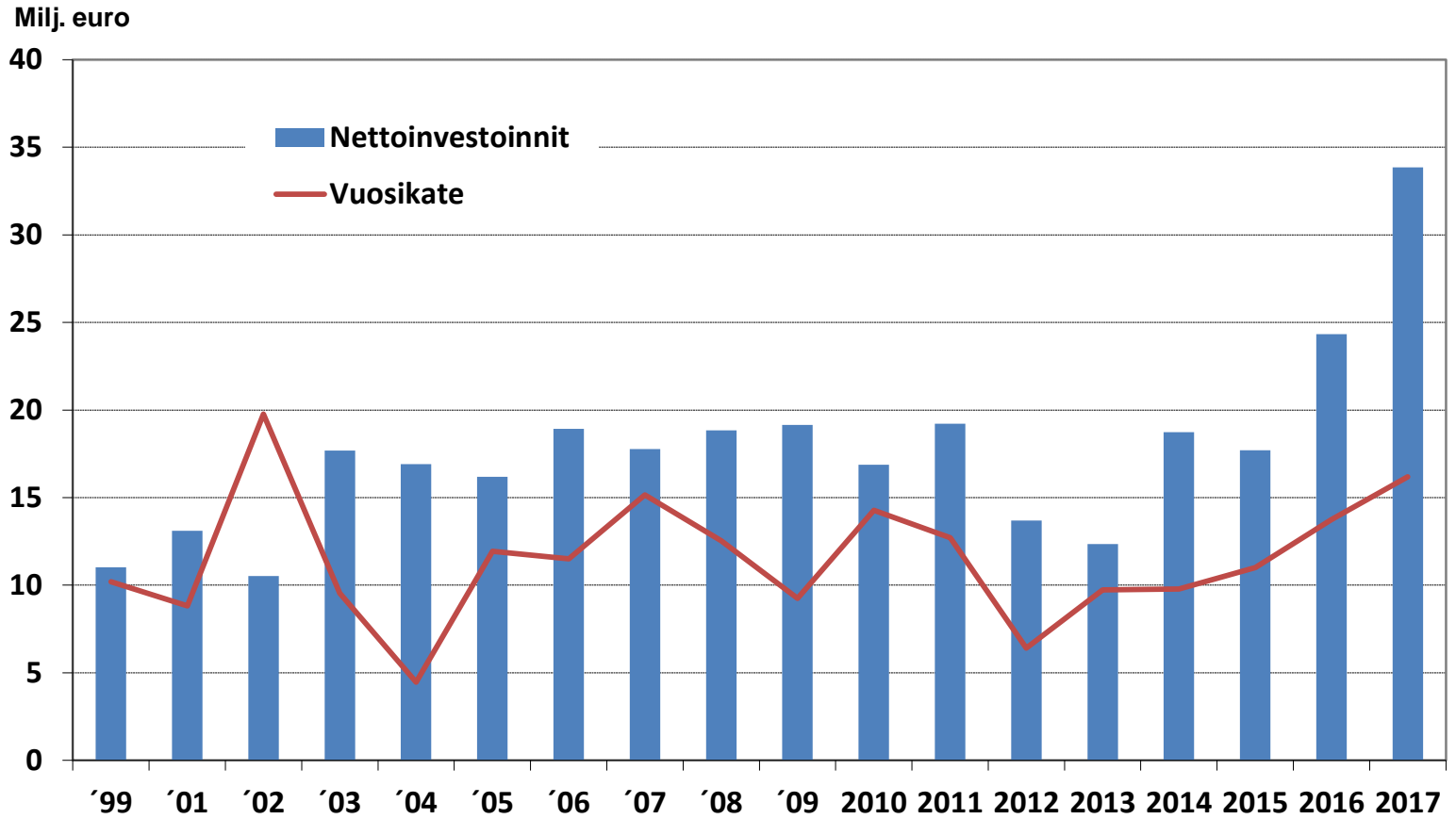

Investoinnit

Vuodesta 2014 eriytetty vesihuoltoliikelaite ei mukana luvuissa

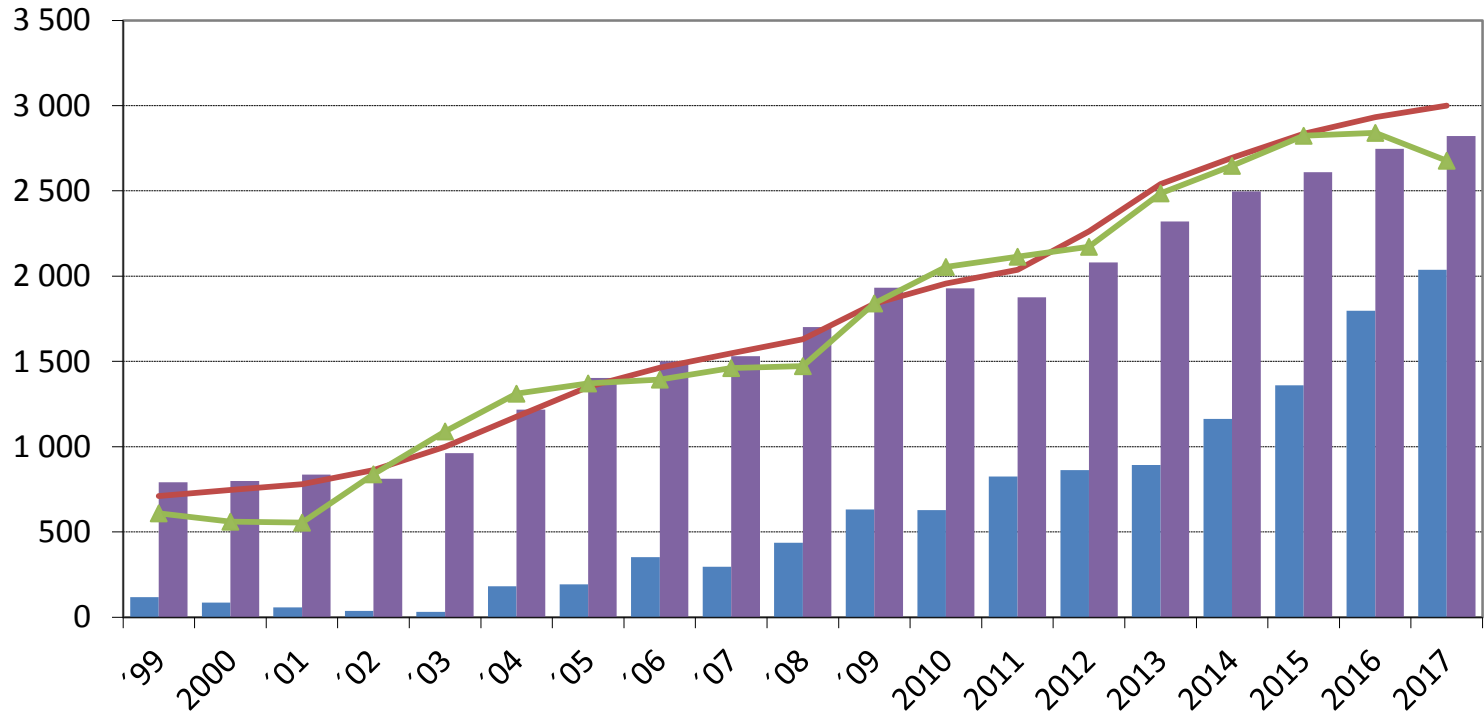
Nettoinvestoinnit ja vuosikate

Vuodesta 2014 eriytetty vesihuoltoliikelaitos ei mukana luvuissa

Lainat / asukas

euro

Tuusula

20001-50000 asukkaan kunnat

Koko maa

Uusimaa

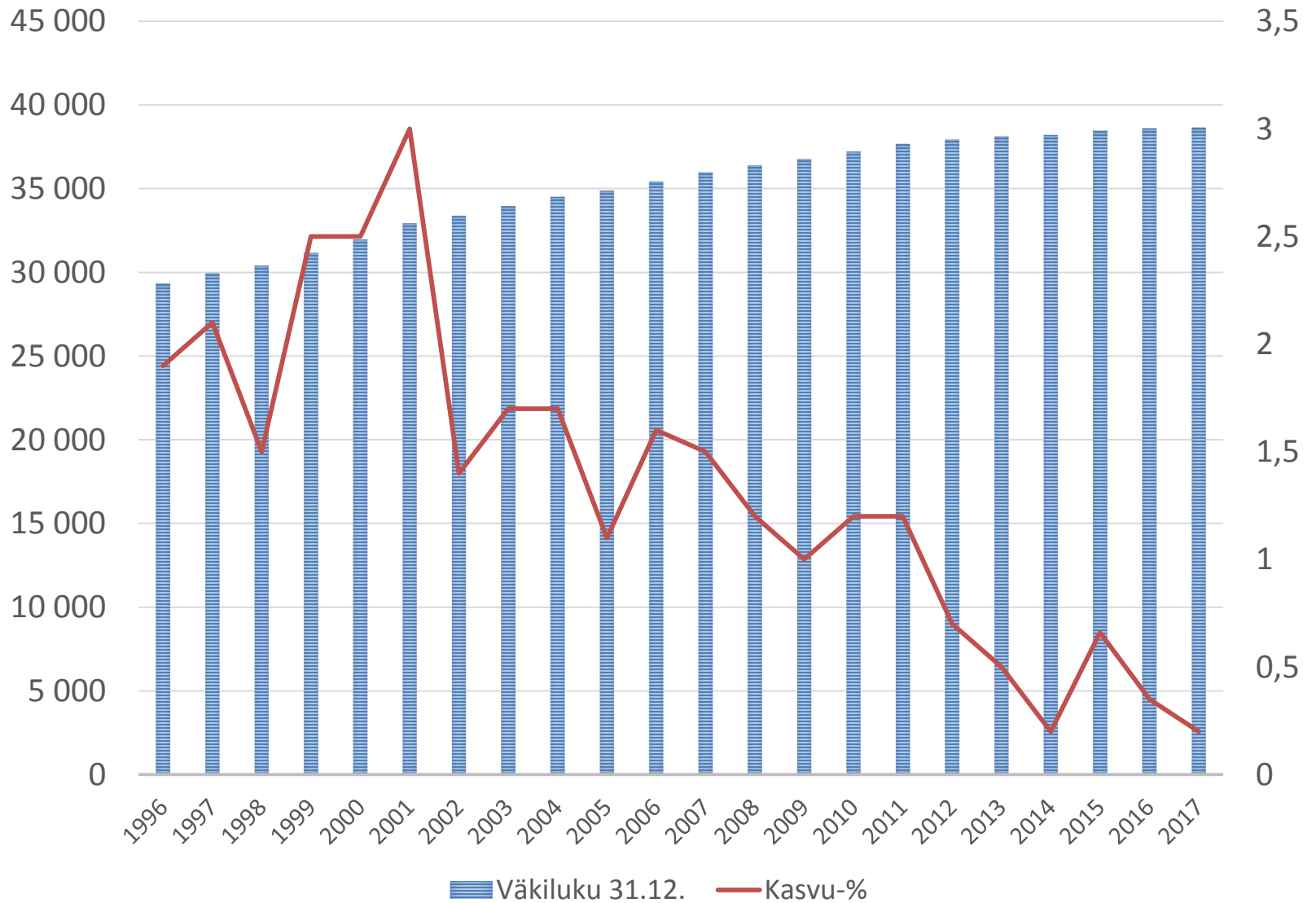
Tuusula vs. Suomi

Kuntatalouden tunnuslukuja 2017

	Tuusula	Koko maa (arvio)
Tilikauden tulos / asukas	151 €	216 €
Investoinnit / asukas	943 €	530 €
Lainat, € / asukas	2 038 €	2 921 €
Kunnallisvero %	19,50 %	19,90 %

	Tuusula	Koko maa
Työttömyysaste 12/2017 (TEM)	7,0 %	11,2 %

VÄKILUKU 31.12. JA VÄESTÖNKASVU%

Tuusulan väkiluku 31.12.2017
38 650

Tuusulan väestönkasvu

	Asukasmäärän kasvu %
Väestönkasvu 2016	0,2 %
Väestönkasvu 1996 -2017, keskiarvo / vuosi	1,3 %
Väestösuunnite 2017 – 2041, keskiarvo / vuosi	1,5 %